

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål T

Mener ministeren, at danskerne kan have tillid til beskyttelsen af vores grundvand, menneskers sundhed og miljøet, når Miljøstyrelsen i årevis har haft indberetninger liggende, om at mindst 138 virksomheder anvender ulovlige mængder af sprøjtegifte, uden at der bliver grebet ind? Der henvises til artiklen ”Miljøstyrelsen har ignoreret oplysninger om sprøjtemiddeloverskridelser, der kan true grundvandet”, Information, den 4. december 2024.

Samrådsspørgsmål U

Vil ministeren redegøre for, hvorfor der i ministerens orientering til udvalget den 2. december 2024 (jf. MOF alm. del - bilag 147) kun er omtalt 430 overtrædelser vedr. et enkelt sprøjtemiddel, når det fremgår af artiklen i Information, at der er tale om flere tusinde overtrædelser? Der henvises til artiklen ”Miljøstyrelsen har ignoreret oplysninger om sprøjtemiddel-

overskridelser, der kan true grundvandet”,
Information, den 4. december 2024.

Samrådsspørgsmål V

Vil ministeren redegøre for, hvorfor der ikke tidligere er gennemført fysiske kontroller med overskridelser af maksimal dosering af sprøjtegifte, når Miljøstyrelsen i årevis har haft adgang til tusindvis af indberetninger fra landbrug og andre virksomheder om brug af sprøjtemidler i større mængder, end myndighederne har godkendt dem til? Der henvises til artiklen ”Miljøstyrelsen har ignoreret oplysninger om sprøjtemiddeloverskridelser, der kan true grundvandet”, Information, den 4. december 2024.

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL), Leila Stockmarr (EL) og Carl Emil Valentin (SF).

Svar

Først og fremmest – reglerne om anvendelse af sprøjtemidler skal overholdes. Det er dybt bekymrende, at vi ser overtrædelsesprocenter på næsten 40 procent af de kontroller, som myndighederne foretager på området.

Der gennemføres hvert år fysisk pesticidkontrol hos ca. 650 jordbrugsvirksomheder og andre professionelle brugere af pesticider, som fx golfbaner, planteskoler, osv. Kontrollen gennemføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på vegne af Miljøstyrelsen.

Der bliver desuden udført syn af sprøjteudstyr, som varetages af omkring 100 synsvirksomheder.

Miljøstyrelsen har tilrettelagt kontrolindsatsen med udgangspunkt i fysiske kontroller, da der i aftalen om sprøjtemiddelstrategien 2022-26 er aftalt en risikobaseret kontrol. Aftalen blev indgået i 2022. Det fremgår af aftalen, at man ift. den tidligere strategi, har valgt at forøge midlerne til målrettet og risikobaseret kontrol med sprøjtemidler med 40 pct.

Ca. halvdelen af de virksomheder Miljøstyrelsen kontrollerer, udvælges via risikobaserede kriterier. For eksempel udvælges der landbrug til kontrol, fordi jordbrugerne har indberettet, at de har:

- anvendt pesticider godkendt via dispensation
- anvendt pesticider, der ikke længere er tilladte
- anvendt pesticider i afgrøder, de ikke er godkendt til

Den fysiske pesticidkontrol omfatter kontrol af alle regler om anvendelse og opbevaring af pesticider, og også mere end, hvad der kan findes i brugerens egne indberetninger af sprøjtejournaler.

Det vil sige, at kemikalierummet gennemgås, sprøjtejournalen for den igangværende dyrkningssæson udleveres og kontrolleres, bl.a. for om der er sket overskridelser af den maksimale dosering og en lang række andre regler.

Det er her, der findes overtrædelser på mere end en tredjedel af kontrollerne. Det skal bringes ned.

Dagbladet Informations undersøgelser af landbrugets sprøjtejournalindberetninger bidrager til alvoren i denne sag.

Det handler om de årlige indberetninger, som alle landbrug over 10 hektar skal lave, hvis de anvender sprøjtemidler.

Det er et system, der er oprettet til og primært anvendes til at lave detaljeret statistik om udviklingen i anvendelsen af sprøjtemidler. Det er oplysninger, som vi er forpligtet til at indberette til EU, og som vi bruger til at følge med i, om den samlede belastning fra sprøjtemidler går den rigtige vej.

Ministeriet er på baggrund af henvendelser fra Information blevet bekendt med, at primært landmænd, som manuelt indtaster deres oplysninger om forbrug i systemet, i mange tilfælde, har noteret mængder over de tilladte doser eller brug af ulovlige midler.

Tallene omhandler cirka 11 procent af landbruget, der indberetter manuelt i systemet, men dækker kun 3 procent af det dyrkede areal. Der er altså tale om mindre landbrug.

Da jeg blev bekendt med disse overtrædelser orienterede jeg Folketinget, med udgangspunkt i de tal, der var tilgængelige for mig og ministeriet på daværende tidspunkt.

De 430 overtrædelser, der nævnes i orienteringen, er fra Informations opgørelse på et enkelte produkt,

men samlet set kan det være mange flere, sådan som Information skriver i deres artikel.

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om at lave en vurdering af omfanget og om dette problem gør sig gældende for andre produkter.

Miljøstyrelsen har konkluderet, at det vil kræve en stor undersøgelse at komme til bunds i alle tallene og kræver ressourcer, som man ikke har, uden at andre opgaver nedprioriteres.

Men det er også vigtigt at sige, at indberetningerne indeholder landbrugets samlede anvendelse af sprøjtemidler.

Set i det lys og i forhold til de overtrædelsesprocenter, der findes i den fysiske kontrol, er det desværre ikke overraskende, at der viser sig at være indberetninger om anvendelser, der overtræder reglerne.

Den her sag er alvorlig og det skal vi agere på.

Men det samlede billede, når man ser på både de eksisterende kontroller, hvor overtrædelsesprocenten er for høj, og de nye oplysninger om indberetningerne, er, at der er udfordringer med kontrollen. Det skal både myndigheder og ikke mindst branchen gøre langt bedre.

Derfor ser jeg også frem til at landbruget offentliggør den handlingsplan for at nedbringe overtrædelserne, som jeg kan forstå er på vej.

Sagen giver også anledning til at se på, om vi kan indrette kontrollen bedre, eller på anden måde kan sikre, at overtrædelserne nedbringes.

Jeg har derfor inviteret partierne bag aftalen om sprøjtemiddelstrategien til et møde for at se på, hvordan vi får løst de akutte problemer og samtidig drøfter, hvordan kontrollen kan styrkes fremadrettet.

Det indebærer også en drøftelse af hvordan vi skal prioritere ressourcerne til kontrollen fremadrettet.